

לשנא מי עליא

ניסן תשפ"ה
232

בס"ד | גליון לעידוד משתתפי 'סמא דחיי' בהיכלי הישיבות והכוללים | נושא החודש: כעס

נקודת רתיחה

המילה 'לחץ' מקבלת מקום של כבוד בחודש הראשון לחודשי השנה, הוא חודש ניסן. השימוש הרב ביותר במילה המלחיצה הזו, נעשה ככל הנראה בחודש זה. (יש שזיכורו שאפילו בהגדה של פסח היא נדרשת יפה: 'זאת לחצנו זו הדחק'...).

הבה נתבונן במחזה דמיוני: אברך משי שתורתו אומנתו עומד על השיש במטבח המאובזר, נעליו מכתימות את הגרניט בכתמי אבק-רגליים של תלמידי חכמים, שרווליו מופשלים על זרועותיו המטיפות מי בורית, פאותיו פרועות, וראשו שקוע באחד המדפים העליונים. בידו האחת תופס הוא את דלת הארון לבל יצנח ארצה ממרום מקומו, וידו השנייה לופתת כרית-קרצוף מדיפת ריח חריף של אקונומיקה, מקרצפת בזעם את האבק והשומנים שאולי התיישבו שם. המעמד הזה מתקיים, כמובן, לכבוד חג החירות הבא עליו ועל כולנו לטובה.

ניגש נא בעדינות אל השיש, נרים את מבטינו אל עבר האיש העומד על הפודיום, ונפנה אליו בקול מתון: 'אמור נא, רבי יונגערמאן, אפשר לשאול אותך כמה שאלות?'

'לא!' הוא יענה בעצבנות.

'אולי בכל זאת?'

'לא!' – הוא כבר ממש יצעק בזעם – 'אתם לא רואים שאני באמצע לנקות את הארון לפסח? בשביל מה הגעתם לכאן עכשיו? כדי להטריד אותי?'

אנו נתעלם משאלותיו, ובמקום זאת נשאל: 'אתה מכיר את המעשה על הלל בגמרא, ששלחו אדם לשאול אותו שאלות של מה בכך בערב שבת, והוא יצא אליו פעם אחד פעם בלי לכעוס?'

'כן, מכיר', הוא יגיב בקצרה, 'אבל מה ההשוואה? שם הייתה התערבות בין שני אנשים על הסבלנות של הלל. אני, לשם שינוי, לא נמצא כעת במבחן...'

'זהו, שכן!' נענה לו בנימת ניצחון. 'אתה כן במבחן. אתה נמצא כל העת במבחן, ואתה צריך לעמוד בו בכבוד, בין בשעות רגיעה ובין בשעות לחץ...'

טוב, נעזוב את האברך הזה לנפשו.

כעת נתבונן וננסה להבין משהו: למה באמת שהאברך לא יכעס עלינו על הטרדנות המקוממת? האם מותר לנו ככה להציץ לו בשעת לחץ? לא, ממש לא! אבל גם לאיש שהציץ להלל לא היה היתר לעשות זאת, ובכל זאת הלל עמד במבחן.

העבודה על מידת הכעס איננה תלויה במידת ההצדקה של הכעס. היא חיונית ומחויבת בכל מקרה, גם כשהזעם והזעף מתבקשים וצודקים מאוד. נטיית הכעס הינה פסולה מיסודה וחכמינו נתנו לה הגדרות מפליגות בחומרתן.

גם בהבנה פשוטה מאוד ניתן להבין כי הרגיל לכעוס בכל הזדמנות סובל מכך. הגמרא בפסחים (ק"ג) מונה בין רשימת האנשים שחיהם אינם חיים את 'הרתחנים'. החיים בצל הרגזנות הרוטנת רחוקים מלהיות מענגים. הסבלנות מעניקה לאדם עצמו, לפני הכול, חיי אושר שלווים, שלא לדבר על חיי הסובבים אותו שמושפעים מכך.

ניקח אפוא לתשומת לב, כי לא כדאי לקחת כל דבר ללב.

ענייני דיומא

לישנא קמא | דבר העדר

היהודי הגיבור

כבר מיום שבתנו על ברכי המלמד ללקק את הדבש מעל לוח האותיות, הרינו מורגלים להתגבר. להתגבר על חומריניות הגוף ולכבוש באיפוק את גחמותיו השונות.

התנועה הראשונית הפשוטה של כל יהודי בעבודת ה', הינה השליטה העצמית. המסוגלות לומר לנפש ולגוף – לא! זהו הברית התיכון המבריק מקצה אל קצה, עובר דרך כל ימי האדם העושה את רצון קונו, ליצור 'אתכפא' לנפש הבהמית' כשצריך, ולשלוט על האינסטינקטים השליליים המתרוצצים בקרבה.

פינת התמודדות בולטת ופעילה מאוד בנושא ההתגברות העצמית הינה הפינה הזועמת... כלומר, מידת הכעס. אפשר לומר כי הסיבה המרכזית למלחמה הקשה הניטשת בהתמודדות עם מידה זו היא – ההתקפה ללא הודעה מוקדמת. יכול אדם להיות רגוע ושלו, נינוח ושבע-רצון, ובפתע פתאום, בן רגע, הכול מתהפך. משהו נוזלי ודביק נשפך עליו על ידי מאן דהו בשוגג, או בשוגג קרוב למזיד... הוא מגלה עוולה איומה שנעשתה לו. חבר מתבטא לעברו באופן פוגעני ומקומם. ולפעמים זה יכול להיות אפילו זיכרון ישן של מקרה מתסיס שמתעורר בו ללא כל הקדמה, הפתיל הזועם נדלק ועלול להפוך לתבערה של ממש תוך שניות ספורות.

וכשהדליקה עומדת לפרוץ, אז מגיעה שעתה של התנועה היהודית המפורסמת: להתאפק. לכבוש. לעצור. ובהחלט, זו עבודה קשה שבמקדש, לעצור בעד רוח הקנאה המפעפעת בין הקרביים ומאיימת להוציא לפועל התנהגויות שמי יודע כמה יתחרט עליהם לאחר זמן.

לא לחינם אמר החכם מכל אדם (משלי טז): 'טוב ארך אפיים מגיבור, ומושל ברוחו מלוכד עיר'. בהחלט מדובר בגבורה נפלאה. גבורה יהודית אופיינית, שהלוואי ונזכה לה תמיד.

יושע' רז

”

אף אחד לא יכול לבד, וברגע שיש חברים שעוזרים זה הרבה יותר קל ויש הרבה יותר פשילות מצליחה

מבי מדרשא

”

משולם מניח את כוסיות הזכוכית על הפמוטים, יוצק לתוכן שמן, "ממש מאוחר! עוד רגע שבת, מה יהיה?"

ההוא גברא

”

'אתם לא רואים שאני באמצע לנקות את הארון לפסח? בשביל מה הגעתם לכאן עכשיו? כדי להטריד אותי?'

ענייני דיומא

ההוא גברא

עשתונות

"חזקי, תבדוק מהר מתי הדלקת נרות שבת!"
"עוד חצי שעה, אבא."

"אוי ווי", משולם מניח את כוסיות הזכוכית על הפמוטים, יוצק לתוכן שמן, "ממש מאוחר! עוד רגע שבת, מה יהיה?" שמן זולף מצדי הכוסית אל רגלי הפמוט, צובע את המשטח בצהבהבות.

משולם מרגיש שבעוד רגע הוא עלול לאבד את שפיות דעתו.

"למה לא תחתכו עדיין מפות ניילון?" הוא לא מתכוון, אבל השאלה יוצאת מפיו ממש בצעקה.

"שימי!" הוא צורח על בנו בן השלוש, "אתה עדיין בבגדי חול? אני לא לוקח אותך לבית הכנסת היום!"

הזאטוט מתבונן בעיניו התכלכלות באביו הזועף, תוהה על מה ולמה יצא הקצף...

"מה קורה כאן היום?" משולם עובר במהירות בין חדרי הבית, מזיז בפראות כסאות העומדים בדרכו, מנסה להספיק כמה שיותר בטווח הזמן הקצר שעוד נותר עד הצפצוף.

"שעוני שבת!" הוא מזדעק לפתע בגרון ניחר, ווריד זעם מובלט על מצחו הסמוק, "כמה פעמים ביקשתי להכין את שעוני השבת של המזגנים? אפשר להשתגע! הקירות כבר שומעים יותר טוב מאשר דיירי הבית הזה!"

צפצוף. הדלקת נרות.

"חזקי ושימי!" האב עומד ליד הדלת קצר רוח, מתכוון ללכת אל בית הכנסת, "הלכת! מי שלא מגיע הרגע - נשאר פה!"

"אבל אבא", קול מפוחד נשמע מחדר הילדים, מתחנן, "אני לא מוצא את נעל שמאל שלי".

"אתה לא מוצא?" התשובה זועמת עוד יותר מלפני כן, "היית צריך לחפש את הנעליים לפני כמה שעות. עכשיו זה לא הזמן, עכשיו כבר עומדים להתחיל את התפילה".

"רגע, אבא, חכה לי".

"גוט שאבעס!!!"

משולם נאנח בינו לבין עצמו ושועט במורד המדרגות, הילדים לא מדביקים את הקצב.

זהו, החליט משולם, לא עוד!

ערבי השבתות הפכו לסיט מתמשך. הוא לא מפסיק לנעוץ ולצעוק על בני ביתו. ההתארגנות המאוחרת גורמת לכך שחצי מהדברים נעשים ברגע האחרון. תמיד במצבים כאלו עצביו - הנינוחים בדרך כלל - מתרופפים. הוא פשוט מתבייש מעצמו. הוא מתפרץ, גוער בילדים ללא הפסקה, לא יודע מה לעשות עם עצמו, מאבד עשתונות, וכדי בזיון וקצף...

הוא הגיע לכלל החלטה שהצורה בה מתנהל יום שישי בביתו אינה יכולה להימשך עוד. הוא הולך לשנות כליל את סדרי ההכנות לשבת, על מנת

להיכנס לשבת בלב שמח ורגוע.

הוא רשם לעצמו כללי ברזל חדשים, שיהיו תקפים, לפי שאיפתו, למאה השנים הקרובות: הקניות לשבת יתבצעו באמצע שבוע. בישולים יתחילו כבר יומיים לפני שבת, ניקיון הבית בליל שישי, שולחן שבת מוכן מיד בבוקר יום שישי. ההכנות האחרונות עד הצהריים. לפחות שתיים לפני שבת צריכות להיות רגועות ופנויות, לנוח מעט, ללמוד, להתכונן לקבלת שבת בדעה צלולה ובמנוחת הנפש.

אה, כמה מענג שזה יהיה. לקבל שבתות מתוך רוב שמחה.

צהרי יום שישי.

מרצפות הבית בוהקות. סירי תבשיל מבעבעים על הפלטה תחת קפלי מגבות. טסיות 'פתיל-צף' כבר משייטות בבזיכים מעל השמן למאור. הילדים כבר לבושים מחלצות, בגדיהם השבתיים משרים עליהם מראה של מלאכים קטנים. משולם מסיים

תנו רבנן פנינים מגדולי ישראל

מול פני המנורה

מעשה שאירע בבית המדרש גור, באחד מימי החנוכה. באותם רגעים נעלים בהם האדמו"ר מגור בעל האמרי אמת' זצ"ל התכונן להדליק את נרות החנוכה, והוא ניצב על עמדו ליד הפתח. קהל רב הצטופף בסמוך לו והדוחק היה רב.

והנה, כאשר תלו את המנורה המוכנה במקום הקבוע שלה, נגרמה תקלה לאחד מן הנוכחים מרוב הצפיפות. הוא נתקל במנורה בדיוק באותו רגע שכבר עמד האדמו"ר לברך, המנורה נפלה לארץ והשמן שבתוכה נשפך...

הרבי הגיב במנוחת נפש ובישוב דעת מופלא. הוא לא הביט סביבו ולא הניד עפעף בהבעה כלשהי של אי שביעות רצון. חזר וניגש ברוגע ובשלווה אל המנורה, נטל בידי את צלוחית השמן, יוצק שנית לתוך הבזיכים, היטיב את הנרות והתכונן שוב בשמחה להדליק את נרות המצווה, כשקהל חסידיו לומד פרק ושניים במידת הסבלנות.

שני החורים נחוצים...

אירע פעם שמאן דהו שבר חפצים יקרי ערך בבית כ"ק האדמו"ר מוויז'ניץ זצ"ל. כתגובה,

לכוון את שעון השבת האחרון, ועובר בין חדרי הבית לבדוק שהכול 'דופק'. הסדר המופתי שלוט בכל פינה. בני משפחתו כולם התגייסו השבוע למשימה, להכניס את השבת מתוך שלווה הנפש. אה, הוא מתמלא עונג ונחת רוח. איזה ערב שבת שזה, עולם אחר לגמרי.

שעתיים שלמות נותרו עד לזמן הדלקת הנרות, פשוט חלום...

הילדים נשלחים אל הספה, לקרוא קומיקסים. שלוימי הקטן מסיע רכב 'מכבי-אש' לאורך רצפת הסלון הנקייה, כשאנשי 'פליימוביל' חייכים יושבים בפנים. שתי בנות קטנות בשמלות שבתיות מפטפוטות ביניהן על מדבקות ובובות.

ליבו של משולם מתרונן מאושר. הוא מוציא חומש מתוך הארון, מתיישב בראש השולחן המסודר כבר בסט צלחות, סכו"ם ומפיות, לקראת סעודת השבת. הוא מסיט מעט את כיסוי-החלה ומניח את ה'מקראות גדולות' לפניו, פותח את תחילת הפרשה הנוכחית.

אה, חומש-רש"י עם רמב"ן ו'אור החיים', מתי לאחרונה הוא זכה לגן-עדן הזה בערב שבת קודש?

הלימוד משיב נפש. הפסוקים מאירים כקילורין. פירושים חדשים עולים במוחו. הוא דן עם עצמו על מהלך מחודש בפרשה, מנסה לחבר קצוות. יהיה לו גם מה לדבר בשולחן השבת עם הילדים.

פתח האדמו"ר וסיפר את המעשה הבא: רבי רפאל מבארשיד זצ"ל השתוקק מאוד להשיג טלית-קטן מבד שנארג בארץ ישראל דווקא. לאחר השתדלות רבה, הצליח והשיג בד יקר ומהודר שהיה גם עשוי מצמר של ראשית הגז וחוטיו נטוו על ידי גברים. הוא נתן את הבד לחיט ממקורביו, על מנת שיתפור לו ממנו טלית-קטן.

החייט שעסק בהכנת בגד הציצית עשה טעות חמורה, וכשגזר את החור המיועד להכנסת הראש בעת הלבשה - חתך בטעות שני חורים...

הלה חשש מאוד מקפידת הרבי על הקלקול שעשה לבד היקר והנדיר ונמנע מלהיכנס אצלו. האדמו"ר שנוכח לראות כי החייט איננו מגיע, הזמין אותו מצדו לבוא לביתו. החייט הופיע ונכנס אל הקודש כשהוא פורץ בבכי סוער, ומספר באימה על אשר קרהו ועל אשר עולל במו ידיו לבד היקר. האדמו"ר שמע את דבריו בשקט והשיב כששלווה נסוכה על פניו הקדושות: "דע לך שבאמת אני זקוק לשני חורים דווקא, האחד כמו לכל טלית רגילה, כדי להלביש בו את הטלית על הראש, ואת החור השני צריך אני כדי לעמוד בניסיון ולהתגבר על מידת הכעס..."

(עפי' דרך מידות)

איפכא מסרבא

כעס של אהבה

(פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן) השיב את חמתי כ' בקנאו כ'... כי היה (פנחס) תוך כלל ישראל עד שהיה ממש בעיניו חטא ישראל כאילו הוא החוטא, שכן צריך להיות אצל כל אחד מישראל (שיכאב לו חטאים של ישראל כמו חטאי עצמו). וקנאה באה על ידי הכעס שנוגע בכל הנפש, כמו שאמרו על כעס לדברים בטלים ש'טורף נפשו באפו', כמו כן להיפוך לטוב, שנתפעל בכל חיות הנפש עד שמקנא, ונקרא 'רומח' על רמ"ח אבריו... והיינו שנתפעל כל נפשו, והוא' – לרמוז שנמשך אחר התורה כי לא יצא על ידי הכעס חס ושלום אף כחוט השערה (-מן החיבור לתורה), ונמשך הכעס אחר רצון השם יתברך, וזה 'רומח', ובאופן זה האדם (נהפך להיות-) רומח וחרב להרוג כל החיצונים... כי הכניס עצמו באהבת ישראל עד שנעשה אחד, וכאילו החטא ממש בנפשו... ולאשר כי פנחס עשה על ידי כעס וקנאה, שהיה מרתח כל כוחו ורצונו לטוב על ישראל – היה כאן חסד ורחמים תוך הדין, ולכן המתק את הדין בשורשו, כמו שכתוב בזוה"ק... ולכן כתיב 'השיב את חמתי' שהשיב את החמה מעל בני ישראל אל שורשה ומקומה שהוא תשובה... 'צור את המדינים' – להיות השנאה גדולה, ועל ידי זה 'והיכיתם', כמו שעשה פנחס, ופתח (פנחס) פתח שיוכל כל אחד מישראל להיות מלא כעס ושנאה על המחטיא.

(שפת אמת ליקוטים, פנחס)

להתפרץ בכל רגע. לא חסרים ניסיונות, שגרת החיים לא תמיד מושלמת, האנשים מסביבי לא תמיד דואגים ודרכים להשביע את רצוני עד הפרט האחרון. אם אני לא אשנה את מערכת העצבים שלי ביסודיות, אם לא אבצע עבודות-פנים רציניות, הרגזנות יכולה לתקוף בכל רגע נתון, והתוצאות עשויות להיות כואבות. גם לסביבה הקרובה, אבל גם, ובעיקר, לעצמי.

שמחה גדולה ממלאה פתאום את ליבו של משולם. הכרת הבעיה - חצי פתרון. הוא יודע לקראת מה הוא הולך, בעזרת השם נפשו תתעדן, באמונה רצופה כי הכול ממנו יתברך, במידת הענווה, בשמחת חיים פנימית. אה! נפשו עומדת להיגאל. הוא פותח את הסיפור בחדווה מחודשת.

"הודו לה' כי טוב... יאמרו גאולי ה' אשר גאלם..."

עשתון אחר עשתון.

"חוצמזה", הידיים רועדות, והקול עולה, בלי שהוא רוצה, "ממתי אתה יודע איך מריח חלב מקולקל? שאלת מישהו לפני שהחלטת לשפוך את החלב הזה לכיור? תראה איזה לכלוך עשית כאן, על הרצפה הנקייה לכבוד שבת", גל זעם שוטף פורץ אל ירכתי המוח, "תגיד, למען השם, איך יכול להיות שלא ידעת שהצינור כאן שבור ואסור לשפוך פה כלום. כבר הזהרתי על זה אלף פעם! אלף פעם הזהרתי על זה! לא שמעת? לא? איך יכול להיות?"

"למה זה תמיד קורה לך?" משולם מתבונן בעיני קצף בחזקי המבוטת, "אתה ילד קטן? תראה מה עשית כאן. כולנו, כל הבית, כבר מוכן לשבת, ואתה בא ומלכלך את הרצפה עם בקבוק שלם של חלב, לא חבל?"

תוך כדי הצעקות, ילד החלאקה מתקרב באדישות אל השלולית החלבית, וללא אומר ודברים מסיע את ה'מכבי אש' הגדול אל תוך האגם, בודק כנראה אם רכב הכבאות מסוגל לצלוח את האתגר...

"שימי!!!"

משולם מרגיש שהוא לא מסוגל לשאת את זה, "דיי! דיי! דיי! תפסיק עם השטויות שלך!"

הזעקות מחרידות את הבית. מרסקות למשולם עצמו את הנפש. כל התוכנית הקסומה קרסה ברגע. נמוגה, כעשן כלה.

בדרך אל בית הכנסת, כשילדיו משרכים אחריו את רגליהם, משולם מתמלא הרהורים, משחזר את מה שקרה.

תוכנית כל כך מוצלחת הסתיימה בתסכול אדיר. הכול בגלל ברז אחד שבור.

למה, הוא מלקה את עצמו, למה למען השם אני צריך לדחות את תיקון הכיור כל כך הרבה זמן? מתברר כי להימנע מלהשתמש בברז איננו פתרון, בסוף סובלים מזה, בסוף הבעיה עדיין קיימת, צריך לטפל בבעיה עצמה. לתקן את הצינור הפגוע וזהו.

כשהוא נכנס בשערי בית הכנסת המואר, מכה בו ההבנה כהבזק מסנוור:

כן! זה הפתרון! צריך לטפל בשורש הבעיה, ולא לברוח ממנה. לא יעזור לתכנן את ערבי-השבתות בצורה נוחה כדי להימלט מאימת ההתפרצויות. כמובן שראוי, בלי קשר, להתארגן לשבת מוקדם, אבל כל זמן שמידת הרתחנות לא עברה טיפול והיא עודנה שוכנת במעמקי הנפש – היא עלולה

הוא אפילו יספר להם סיפור פיקנטי עם מסר. הם יגלו אבא חדש, רגוע, שמח.

הוא מרשה לעצמו לנמנם מעט באווירת הרוגע השוררת מסביב.

ראשו נשמט ברפיון על השולחן. צדיקים הקפידו על תנומת מנוחה בערב שבת – הוא מהרהר בינו לבין עצמו רגע לפני שהוא נרדם – אפילו את זה אני ברוך-ה' מספיק לקיים היום.

"אבא!!!"

צעקה חודרת אל ערפילי מוחו.

משולם מזנק. פוקח עיניים לרווחה. הוא חולם?

לא.

"אבא! בוא תראה מה קורה כאן! נשפך כאן משהו", קולו של שימי מציץ, קורע את ענני המנוחה.

משולם קם במהירות ממקומו ליד החומש, הולך לכיוון הפרוזדור לראות על מה שימי הילדון מדבר.

עיניו מפלבלות למול המחזה. נזול לבנבן מכסה את הרצפה הסמוכה לכיור הקטן. הוא מתקרב, ריח חמוץ של חלב מכה באפו.

"מה קורה כאן? איך זה קרה?" העייפות עדיין אופפת את משולם הנדהם.

חזקי בן השמונה מגיח מחדר הילדים, "אבא, יש פה צינור קרוע מתחת לכיור, משם זה נשפך".

"אני יודע שהצינור קרוע, כבר מזמן הוא נקרע, ולכן אנחנו לא משתמשים עם הכיור הזה בכלל, אבל איך זה קשור לחלב השפוך כאן?"

"אה", חזקי מגרד את לחיו במבוכה, "רציתי להכין שוקו, והרחתי ריח מקולקל מתוך הבקבוק-חלב, אז שפכתי אותו לתוך הכיור הזה, חשבתי שיש בעיה בברז ולכן לא משתמשים, לא ידעתי שהחלב יישפך מהחור של הצינור", הילד מסביר, ועיניו של משולם מתרחבות באי אומון, "ואבא", חזקי לא גמר את סיפורו, "תראה, גם המכנסיים שלי התרטבו מהחלב, כי עמדתי קרוב קרוב לכיור".

"תגיד לי, חזקי!" משולם לואט את מילותיו בקושי, חוצב אותן מתוך סלע צור, "בן כמה אתה?" "שמונה וחצי".

"שמונה וחצי!!!" משולם זועק פתאום את התשובה של בנו, כאילו הוא שמע חידוש מקומם, "ילד ענק! בן שמונה וחצי! ועדיין מתנהג כמו תינוק בן שנתיים! תגיד לי, אתה לא מתבייש? הלכת להכין שוקו לבד? ביקשת ממני רשות?"

חום מוזר מטפס בגרונו של משולם והוא מאבד

מבי מדרשא

שיתופים מהיכל התורה

שם ומשפחה:

הושע זיבלד

מקום לימודים:

ישיבת מאור עיניים
טשרנאביל, אשדוד

מס' משתתפים:

50 בחורים

הפעם קיימנו שיחה מרתקת עם הבחור החשוב הושע זיבלד הי"ו נציגנו בישיב"ק מאור עיניים טשרנאביל באשדוד, הפעילות בנושא שמירת הלשון בישיבה זו היא משהו בלעדי, כשמתוך 50 בחורים הלומדים בישיבה 35 בחורים משתתפים בשיעורים בהלכות הלשון מידי יום ביומו, כל נכביר במילות פתיחה וניגש לשמוע את דבריו המיוחדים של הנציג הי"ו העושה חיל בהפעלת תכנית 'סמא דחיי' בישיבה וקוצר הצלחות מרשימות מאוד.

מה הביא אותך להחלטה לשמש כנציג?

האמת, כבר מילדות אהבתי לעשות פעילויות חיוניות ולזכות את הרבים. בנוסף יש לי אח שאף הוא משמש כנציג של סמא דחיי באחד הישיבות החשובות בבני ברק, ולפני כשנה כשהתחילה התוכנית לתפוס תאוצה גם אצלינו בישיבה נכנסתי לעניין והצטרפתי כנציג. לנציג הקודם בישיבתנו היה חלק גדול במהפך החיובי, אבל עדיין היה חסר בחיבורם של הבחורים בישיבה, והרגשתי שהם חלק מהמערכה החשובה הזו. כשאני הצטרפתי כנציג צירפתי גם את החברים שלי בשיעור שיהיו אף הם מעין נציגים, בהתחלה השקעתי הרבה בשביל להסביר להם את החשיבות של העניין, וברגע שהם קלטו את חשיבות העניין גם ברוחניות וגם בגשמיות, החלו

אף הם לפעול בהתלהבות להצלחת המיזם. אנו חושבים יחד כל פעם על רעיון איך להפוך את התוכנית למעניינת ומצליחה בס"ד.

איך אתה מסביר את ההצלחה המיוחדת אצלכם בישיבה?

ראשית כאמור אני לא לבד, כל פעם אנו חושבים על רעיונות שיעשו 'מצב' בישיבה, ושלל גיוונים שישנו את האווירה ויעוררו עניין בתכנית. גם צוות הישיבה והרמ"ם שליט"א מאוד מעודדים את התוכנית. כשיצאנו לדרך ארגנו 'ליל שישי' בישיבה, כשראש הישיבה בעצמו הופיע לדבר בפני הבחורים המשתתפים בתכנית. העובדה הזו מאוד חיברה את הבחורים לחשיבות הנושא של שמירת הלשון. עשינו לעצמנו רשימה מסודרת של כל אלו שמתחפים בפעילות, ומפעם לפעם אנחנו עוברים בין אלו שעדיין לא מצורפים כדי לנסות לצרף אותם גם ולהרחיב את זכות הרבים בס"ד. כמובן החומרים שאנו מקבלים כל תחילת מחזור משחקים חלק גדול במהפך, אפקט עצום ניכר כל פעם כתוצאה מהמסרים העוצמתיים המועברים בחומרים. מה שלא רק גורם לבחורים ללמוד את ההלכות של שמירת הלשון, אלא גם משנה את כל האווירה הי"בין אדם לחבירו' בישיבה: להגיד מילים טובות, לפרגן, להאיר פנים, וכמובן לא לדבר בגנות הזולת.

מתי מתקיימים השיעורים בספר חפץ חיים, ובאיזה היקף?

כל יום אחרי מעריב מתקיים שיעור בחפץ חיים, אחד הבחורים החשובים מוסר את השיעור, ומשתתפים בו 35 בחורים מידי יום, זאת מלבד השיעורי סיכום השבועיים שהם כבר נחשבים למרתקים במיוחד. אנו משתמשים עם החומר עזר שאנו מקבלים וכך משולבים בשיעור דברי חיזוק וסיפורי מסר יחד עם הסיכום הקצרצר, וכמובן בשיעור זה מוגש גם כיבוד מהתקציב המכובד שאנו מקבלים כל חודש במיוחד לשיעורים. אני חושב שסוד ההצלחה בשיעורים היומיים תלוי גם בזכות השיעורים השבועיים המושכים במיוחד.

איזה מסר אתה רוצה להעביר לנציגים האחרים?

ראשית, כאמור, אני ממליץ לקחת את הבחורים המובילים משיעור ג' ולתת להם להיות חלק ממערך הפעילות, אף אחד לא יכול לבד, וברגע שיש חברים שעוזרים זה הרבה יותר קל ויש הרבה יותר פעילות מצליחה ונושאת פרי בס"ד. בנוסף, כמובן שכדי להצליח ולהשיג את התוצאות הרצויות בעז"ה - חיוני ביותר להשתמש בחומרים המושקעים הניתנים על ידי משמרת השלום, גם אצלינו הקמפיינים הוכיחו את עצמם שוב ושוב, וכאן המקום וההזדמנות להודות להנהלת משמרת השלום על ההשקעה האדירה שהם משקיעים בישיבות, בעלונים, קמפיינים, חומר עזר, וכמובן פרסים ותגמולים שווים, משמים תבורכו בכל הברכות.

היכי תמצוי

יחידיו לשון מבית מכתן 'פלאי התורה' שע"י
הנה"ח ר' דוד נתנאל שווארץ שליט"א

החידה החודש:

איך יתכן, אדם דורש דרשה לפני 'אלף' איש, ובתוך דבריו מספר לשון הרע רח"ל, ואעפ"כ זה נחשב לשון הרע "בצנעא" (שגם כן אסור מן התורה)?

מקורות: ירושלמי מסכת פאה פ"א, ה"א, ספר חפץ חיים הלכות לשה"ר כלל ג', ובבאר מים חיים שם.

שאלה מחודש הקודם:

איך יתכן, משה בירר אצל גד על איזה בחור (שהיה צריך לברר עליו לצורך שידוך), וגד השיב לו כפי מה שמובא בחפץ חיים, מה שמותר לענות בשידוכים, ודבריו היו לתועלת גדול למשה, ואף על פי כן, גם משה וגם גד עברו על איסור?

תמצית התשובות שהגיעו למערכת:

מדובר באופן שמשה בירר באמת אצל גד לצורך שידוך, אבל לא אמר זאת לגד, ושאל אותו סתם על אותו בחור. לכן, אף שגד ענה כפי המותר לענות בשידוכים, וזה היה לתועלת גדול למשה, מכל מקום עבר משה על הלאו של 'לפני עיור לא תיתן מכשול' שהכשיל את גד שדיבר לשון הרע כשלא ידע שזה לתועלת, וגד עבר על איסור סיפור לשון הרע מטעם זה (חפץ חיים הלכות לשון הרע כלל ד' סעיף י"א, ובהגה"ה שם). והרבה אנשים נכשלים בזה, כי הם חוששים שאם יגלו שהם מבררים לצורך שידוך לא יענו להם האמת, אבל צריך לדעת שאסור לעשות כן. (כ"כ החפץ חיים בהגה"ה שם, ועיין שם עצה נפלאה מהחפץ חיים בעניין זה).

צוהר אל פרויקט 'סמא דחיי' בהיכלי הישיבות בארץ הקודש

קמפיין תחילת מחזור
בישיב"ק נצח ישראל

מעמד חלוקת שי למסיימי
החפץ חיים בישיב"ג
טשרנאביל אלעד

לפרסום תמונות מהישיבה שלכם:

שילחו למייל 025379111@gmail.com

הגליון יו"ל ע"י עמותת 'משמרת השלום' במסגרת תכנית 'סמא דחיי' בהיכלי הכוללים והישיבות

להצטרפות, הרשמה כנציג, הפצת עלונים: 02-5379160 שלוחה 4 • קו השלום: 072-337-2212 • לתרומות: 1800-800-779
משרד ראשי: שדי חמד 11, ירושלים, טלפון: 02-5379160 • דוא"ל: 025379111@gmail.com • פקס: 02-650-6107